

Kungsörs kommun
Box 101
736 22 Kungsör

2010-03-08
1 (10)
Dnr: 43-2009:3748

Hagaskolan
Box 101
736 22 Kungsör

Beslut grundskola

efter tillsyn av Hagaskolan
i Kungsörs kommun

2010-03-08

Skolbeslut

Tillsyn i Hagaskolan
Kungsörs kommun
2009-03-08
Dnr 43-2009:3748

Rektorn vid Hagaskolan

Box 101

736 22 Kungsör

Tillsyn i Hagaskolan

Förskoleklass och grundskola årskurs 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Hagaskolan i flera avseenden uppfyller kraven i det nationella uppdraget. Elevernas kunskapsresultat behöver dock förbättras och bedömningen av elevernas kunskapsutveckling behöver i högre grad ske utifrån de nationella målen att uppnå.

Bland områden där skolan inte lever upp till de nationella kraven märks verksamhetens inriktning på de nationella målen, framför allt målen att sträva mot i läroplanen. Särskilt behöver strukturerna utvecklas för att styra, genomföra och resultatsäkra i enlighet med det målstyrda skolsystemets former, bland annat med den skriftliga kvalitetsredovisningen. Informationen till eleverna och vårdnadshavarna om de nationella målen behöver förbättras, bland annat som en grund för ett utvecklat elevinflytande i undervisningen. Individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och utvärdering av ändamålsenligheten i särskilda stödinsatser är andra utvecklingsområden av betydelse för att höja elevernas kunskapsresultat och åstadkomma en likvärdig utbildning. Skolans plan mot kränkande behandling lever inte upp till författningarnas krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hagaskolan identifierat följande brister som måste åtgärdas

- Elevernas kunskapsresultat måste förbättras.
- Rektorn behöver i högre grad i sitt dagliga arbete ta ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.
- Rektorn behöver i högre grad se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.
- Lärarnas regelbundna utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav behöver förbättras.

- Elevernas individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas så att omdömen finns i alla ämnen samt att skolans insatser tydligare framgår med utgångspunkt i de nationella styrdokumentet.
- Rektorn behöver i högre grad ta ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.
- Rektorn behöver i högre grad ta ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta används som underlag för att nå de nationella målen.
- Rektorn behöver i högre grad utvärdera och regelbundet ompröva de särskilda stödinsatser som skolan ger.
- Skolans utbildning uppfyller inte författningarnas krav på likvärdighet.
- Rektorn behöver i högre grad klargöra skolans mål och krav för vårdnadshavare och elever.
- Skolan arbetar inte medvetet för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.
- Skolan lever inte upp till kravet att det varje år ska upprättas en plan med de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling.
- Hagaskolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningskraven.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektorn och Kungsörs kommun har ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen tre månader från den dag Skolinspektionens beslut avseende Kungsörs kommun meddelas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Birgitta Olsson och Anna Rydin.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager

Enhetschef

Per Andersson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hagaskolan

Bilaga 1

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Kungsörs kommun under februari 2010. Vid tillsynen har Skolinspektionen besökt samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hagaskolan den 4 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hagaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Hagaskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Hagaskolan

Hagaskolan	Antal elever
Förskoleklass	41
Grundskola	215

Källa: Skolans egna uppgifter i rektors verksamhetsredogörelse till Skolinspektionen 2010

Hagaskolan är belägen i tätorten Kungsörs östra del och består av förskoleklass och grundskolans årskurs 1-5. Chef för skolan är en rektor, som också är ansvarig för fritidshem i anslutning till skolan. Personalen är organiserad i arbetslag.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll med bedömningar för Hagaskolan**

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat**Kunskaper****Pedagogisk ledning och utveckling av skolan****Fokus på skolans uppdrag****Lärarnas bedömning och utvärdering****Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Skolans lärandemiljö****Fokus på lärande****Tillit till elevens förmåga****Trygghet och studiero****Enskild elevs rätt****Bedömning och betyg****Undervisningstid och val****Särskilt stöd****Studie- och yrkesvägledning****Avgifter****Rektorns beslutsfattande**

Huvudområde: Måluppfyllelse**Bristområde:** Kunskaper

Skolinspektionen bedömer att skolan måste vidta åtgärder för att ge alla elever förutsättningar att nå målen för utbildningen, dvs. vid grundskolans slut få lägst betyget Godkänd.

Eftersom Hagaskolan inte omfattar årskurser då betyg ges, grundar sig resultatbilden på lärarnas egna bedömningar av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen samt på elevernas resultat vid de nationella proven i årskurs 3 och 5.

När elevernas resultat beskrivs med enbart lärarnas bedömning som grund uppgår andelen elever som når målen till 100 procent i alla ämnen med något enstaka undantag. För årskurs 3, då också nationella prov finns tillgängliga, nedgår andelen i svenska till drygt 60 procent och i matematik till knappt 50 procent. Dessa senare värden visar på en kunskapsnivå som inte är acceptabel, och avvikelsen från övriga årskurser antyder en felkälla i lärarnas bedömningar. Motsvarande förhållande råder för årskurs 5, där de tre ämnen (även engelska) vari nationella prov genomförs är de enda ämnen där skolan inte uppger att samtliga elever når kunskapsmålen. I denna årskurs är andelen som når målen i svenska 94 procent, matematik 97 procent och engelska 88 procent.

Lpo 94,2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan**Kursplanerna****Huvudområde:** Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bristområde:** Fokus på skolans uppdrag

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver i sitt dagliga arbete ta ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Verksamheten vid Hagaskolan präglas inte av en sådan systematik att läroplansmålen styr verksamheten och ligger till grund för rektors säkerställande av att det nationella utbildningsuppdraget till sina olika delar utförs enligt styrdokumentet. Att så sker är särskilt angeläget när det gäller kvaliteten i undervisningen, som betingar elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen. Skillnader förekommer mellan lärare när det gäller hur väl läroplanens mål läggs till grund för undervisningen. Brister noteras också i elevernas kännedom om målen för utbildningen, särskilt läroplanens mål. Fokus vid Hagaskolan ligger snarast på kursplanernas mål, men skillnaderna mellan lärare gör att vissa elevgrupper har svaga insikter också om denna målnivå.

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar**Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer**

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Skolinspektionen bedömer att rektor i högre grad behöver se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Vid Hagaskolan präglas inte rektorns pedagogiska ledning av en sådan systematik att rektorn i alla avseenden kan säkerställa att den pedagogiska verksamheten uppfyller läroplanens målsättningar. Rektor genomför exempelvis inte organiserade besök i verksamheten i syfte att bedöma undervisningens överensstämmelse med det nationella uppdragets mål och riktlinjer.

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att lärarnas regelbundna utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav behöver förbättras.

De sammanställningar som gjorts av kunskapsresultaten vid Hagaskolan visar markant lägre resultat för de ämnen och i de årskurser där nationella prov genomförs, medan den resultatbild som enbart grundar sig på lärarnas egna bedömningar visar en så gott som hundra procentlig måluppfyllelse. Dessa skillnader i redovisade kunskapsnivåer indikerar att det finns brister i kvaliteten i lärarnas bedömningar i förhållande till målen. Skolan saknar också mer utvecklade former för bedömningsdiskussioner med lärare vid andra skolor.

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas så att omdömen finns i alla ämnen samt att skolans insatser tydligare framgår med utgångspunkt i de nationella styrdokumentet.

I de individuella utvecklingsplaner som upprättas vid Hagaskolan framgår inte, utifrån de nationella målen, vilka insatser som lärarna och rektorn ska göra för att eleverna ska nå kunskapsmålen. Utformningen av de skriftliga omdömen som förekommer avviker i från författningarnas krav genom att inte tydligt relatera elevernas kunskapsutveckling till målen i varje ämne.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver ta ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Tillsynen visar att rektorn inte på ett systematiskt sätt och med utgångspunkt i de nationella styrdokumenterna följer upp hur ändamålsenlig undervisningen är för att alla elever ska kunna nå målen. Den information som rektorn har om undervisningen härör endast till en begränsad del från egna observationer av elevernas lärandesituationer. I stället får rektorn merendels indirekt informationen genom medarbetarsamtal och elevenkäter. Det innebär att rektorn inte har tillräcklig kontroll över hur väl skolan lyckas med att tillgodose elevernas rätt till en undervisning som svarar mot kvalitetskraven i framförallt läroplanen. Mot bakgrund av de otillräckliga kunskaper som redovisas dels för Hagaskolans elever i vissa ämnen och årskurser, dels genom betygen för kommunens elever som helhet – varav ungefär en tredjedel fått sin undervisning under de första åren vid Hagaskolan – tillsammans med osäkerheten i bilden av elevernas kunskapsresultat vid Hagaskolan är det särskilt angeläget att undervisningens kvalitet säkerställs.

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver ta ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta används som underlag för att nå de nationella målen.

Bilden av elevernas kunskapsresultat vid kommunens grundskolor rymmer viss osäkerhet fram till då eleverna får betyg, särskilt i ämnen utan nationella prov. Detta innebär oklarhet i resultatbilden och därmed i utgångspunkten för utvärdering av undervisningens ändamålsenlighet. Dessutom genomför rektorn, som tidigare framhållits, inte systematiska observationer av undervisningen för att bedöma dess kvalitet utifrån läroplanens mål att sträva mot. Det förekommer förvisso utvärderingar, genom enkäter till alla elever och utvärderingar som en del av lärarna genomför tillsammans med eleverna. Dessa är dock i allmänhet inte relaterade till nationella mål – särskilt inte mål att sträva mot – och de lärarvisa utvärderingarna sammanställs inte på skolnivå för att läggas till grund för ett systematiskt kvalitetsarbete. Underlaget för att sätta in adekvata åtgärder för att förbättra verksamheten och höja graden av måluppfyllelse är således bristfälligt.

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver utvärdera och regelbundet ompröva de särskilda stödinsatser som skolan ger.

Det är mot bakgrund av de svagheter som finns gällande elevernas kunskapsresultat, angeläget att rektorn för Hagaskolan säkerställer att de stödinsatser som görs också leder till avsedda resultat. Rektorn vid Hagaskolan har inte sådana rutiner som gör det möjligt att utvärdera hur ändamålsenliga stödinsatserna är för att eleverna ska nå kunskapsmålen.

5 kap. grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att skolans utbildning inte uppfyller författningarnas krav på likvärdighet.

I Hagaskolan noteras skillnader i undervisningens kvalitet, exempelvis när det gäller graden av individanpassning, elevinflytande och andra avseenden som regleras i läroplanen. Genom brister i rutinerna dels för att systematiskt styra verksamheten mot de nationella målen, framför allt läroplanens mål att sträva mot, och dels för att säkerställa målöverensstämmelse saknas garantier för utbildningens likvärdighet.

1 kap. 2 § skollagen

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att rektorn i högre grad behöver klargöra skolans mål och krav för vårdnadshavare och elever.

Rektor har inte svarat för någon samlad eller enhetlig information kring exempelvis elevernas rättigheter och läroplanens mål att sträva mot.

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att skolan inte arbetar medvetet för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Graden av elevinflytande vid Hagaskolan skiljer sig åt mellan olika lärare. Framför allt saknas på skolan ett systematiskt arbete för att motverka skillnader i att ge eleverna inflytande över själva undervisningen och att elevernas delaktighet tydligt utgår från målen för utbildningen. För ändamålet måste eleverna också i högre grad ges verktyg för sin påverkan och därmed sitt ansvarstagande.

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2. Elevernas ansvar och inflytande

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att skolan inte lever upp till kravet att det varje år ska upprättas en plan med de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Den plan som förekommer vid Hagaskolan härrör från den 19 september 2008 och skolan lever därför inte upp till författningarnas krav.

14 a kap. 8 § skollagen

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att Hagaskolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningsskraven.

I Hagaskolan utarbetas åtgärdsprogram främst i ämnena svenska och matematik men inte alltid i övriga ämnen där den enskilde eleven riskerar att inte nå målen. Av dokumenten framgår det inte vilka behov den enskilde eleven har. Det är vidare inte övertygande hur redovisade åtgärder ska leda till att eleven når målen, och de åtgärder som återfinns i programmen relaterar endast i begränsad utsträckning till läroplanens och kursplanernas mål. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt när utvärdering ska ske.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen